

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	Departamentul interdisciplinar Centrul de Studii Europene
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclul de studii	Master, ciclul II de studii
1.6 Programul de studii / Calificarea	Drept European

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Probleme de drept material al Uniunii Europene						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. dr. Emanoil Corneliu Mogîrzan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. dr. Emanoil Corneliu Mogîrzan						
2.4 An de studiu	I	2.5 Semestru	II	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					60
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					50
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					1
Examinări					2
Alte activități.....					1
3.7 Total ore studiu individual					144
3.8 Total ore pe semestru					200
3.9 Număr de credite					8

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	
4.2 De competențe	Cunoașterea bazelor dreptului Uniunii Europene, a instituțiilor, a izvoarelor de drept, a mijloacelor de control jurisdicțional

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C.1. Cunoașterea principalelor teme ale dreptului material al Uniunii, în care un loc esențial îl ocupă libertățile de circulație din cadrul pieței interne și obstacolele din calea acestora, precum și libera concurență</p> <p>C.2. Capacitatea de a analiza jurisprudența relevantă a Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene, pentru înțelegerea raționamentelor și a metodelor proprii de interpretare</p> <p>C.3. Capacitatea de a analiza, interpreta și aplica normele materiale adoptate de instituțiile politice ale UE</p> <p>C.4. Capacitatea de a soluționa cazuri practice, în lumina precedentelor statuate de Curtea Europeană de Justiție</p>
Competențe transversale	<p>CT.1. Identificarea și realizarea sarcinilor profesionale în mod eficient și responsabil, cu respectarea regulilor deontologice specifice</p> <p>CT.2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă individuală, precum și în echipă</p> <p>CT.3. Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare și de formare profesională asistată, atât în limba română, cât și într-o limbă străină de circulație internațională</p> <p>CT.4. Susținerea unor opinii juridice în vederea soluționării unor spețe de drept al Uniunii Europene, din perspectiva părților litigante și a judecătorului național</p>

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	<p>O.1. Pentru masteranzii care nu au noțiuni de drept material, disciplina asigură familiarizarea cu specificul acestui important domeniu al dreptului Uniunii Europene. În același timp, cursul se adresează masteranzilor care au cunoștințe prealabile în domeniu, urmărind să le aprofundeze.</p>
7.2. Obiectivele specifice	<p>La finalizarea studiului acestei discipline, studenții vor fi capabili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ să cunoască principalele teme ale dreptului material al Uniunii, în care un loc esențial îl ocupă libertățile de circulație din cadrul pieței interne, precum și libera concurență ▪ să dobândească noțiunile introductive despre libera concurență în Uniunea Europeană ▪ să identifice principalele instrumente juridice care guvernează piața internă și libera concurență ▪ să poată identifica diferitele obstacole pe care le întâmpină cetățenii și mediul de afaceri în exercitarea libertăților de circulație ▪ să identifice mijloacele juridice prin care persoanele fizice și juridice pot depăși aceste obstacole ▪ să identifice distorsiunile care provin din nerespectarea regimului concurenței, care afectează piața internă ▪ să interpreteze și să aplice normele de drept material al Uniunii Europene ▪ să susțină opinii juridice în soluționarea unor spețe de drept ale Uniunii Europene, din perspectiva părților litigante și a instanței naționale sau a Uniunii Europene ▪ să protejeze în fața instanțelor naționale și ale Uniunii drepturile subiective izvorâte din dreptul Uniunii

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	I. Piața internă. Libera circulație a mărfurilor. Noțiuni introductive. Noțiunea de marfă	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația	2 ore Note de curs

		euristică, observația dirijată.	
2.	1) Interzicerea taxelor vamale și a taxelor cu efect echivalent (art. 28 și 30 TFUE) 1.1. Introducere. Prevederile tratatelor constitutive 1.2. Taxele vamale 1.3. Taxele cu efect echivalent taxelor vamale 1.4. Excepții: cazuri în care taxele cu efect echivalent sunt admisibile	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Note de curs
3	2) Interzicerea fiscalității discriminatorii sau protecționiste 2.1. Chestiuni generale 2.2. Fiscalitatea discriminatorie (art. 110 alin. 1 TFUE) a. Discriminarea directă b. Discriminarea indirectă 2.3. Fiscalitatea protecționistă (art. 110 alin. 2 TFUE) 2.4. Raportul dintre aplicarea art. 30 și art. 110 TFUE	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Note de curs
4.	3) Interzicerea restricțiilor cantitative și a măsurilor cu efect echivalent 3.1. Chestiuni generale 3.2. Restricțiile cantitative 3.3. Măsurile cu efect echivalent a) Directiva 70/50/CEE b) Decizia Dassonville (cauza 8/74)	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Note de curs
5.	c) Obstacole discriminatorii în calea circulației mărfurilor 3.3. Excepții prevăzute de art. 36 TFUE	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Note de curs
6.	3.4. Măsurile naționale aplicabile fără distincție între mărfurile autohtone și cele din import a) Decizia Cassis de Dijon.	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Note de curs
7.	b) Decizia Keck c) Evoluția ulterioară deciziei Keck	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Note de curs
8.	d) Cerințele imperative de interes general și raportul cu excepțiile prevăzute de art. 36 TFUE 3.5 Măsurile cu efect echivalent la export	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Note de curs
9.	4) Armonizarea legislațiilor naționale în domeniul liberei circulații a mărfurilor 4.1. Noțiunea de armonizare 4.2. Armonizarea în cadrul pieței comune și în cel al pieței interne. Procedurile și metodele de armonizare	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Note de curs
10.	II. Libertatea de circulație a persoanelor și serviciilor 1) Dreptul de a practica o activitate salariată într-un alt stat membru a) Noțiunea comunitară de lucrător	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Note de curs

	b) Înlăturarea discriminărilor și a obstacolelor nediscriminatorii c) Excepția aplicabilă angajaților din administrația publică		
11.	2) Dreptul de a practica o activitate independentă într-un alt stat membru sau dreptul de a presta servicii a) Dreptul de stabilire b) Dreptul la liberă prestare a serviciilor c) Excepția aplicabilă activităților ce participă la exercitarea autorității publice	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Note de curs
12.	3) Reguli comune celor două libertăți a) Recunoașterea reciprocă a diplomelor și a calificărilor b) Dreptul de ședere c) Îngrădirea dreptului la liberă circulație pentru considerente de ordine publică, securitate publică, sănătate	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Note de curs
13.	III. Elemente ale dreptului concurenței în Uniunea Europeană 1) Acordurile anticoncurențiale	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Note de curs
14.	2) Abuzul de poziție dominantă	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Note de curs
Bibliografie			
Referințe principale:			
P. Craig, G. De Burca, <i>Dreptul Uniunii Europene</i> , Ed. Hamangiu, 2017 Catherine Barnard, <i>The Substantive Law of the European Union</i> , O.U.P., 2016 Alina Kaczorowska, <i>European Union Law</i> , Routledge, 2016 Claude Blumann et Louis Dubouis, <i>Droit matériel de l'Union européenne</i> , 6e édition, Montchrestien; Collection Précis Domat, 2012 Marianne Dony, <i>Droit de l'Union européenne</i> , 4 ^e édition revue et augmentée, Editions de l'Université de Bruxelles, Bruxelles, 2012			
Referințe suplimentare:			
Damian Chalmers ș.a., <i>European Union Law</i> , 2nd edition, Cambridge Univ. Press, 2010			
8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1	Piața internă. Comerțul liber	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz.	2 ore Note de curs Documente juridice Texte normative
2	Noțiunea de marfă Interzicerea taxelor vamale și a taxelor cu efect echivalent	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz.	2 ore Note de curs Documente juridice Texte normative
3	Interzicerea fiscalității discriminatorii sau protecționiste	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată,	2 ore Note de curs

		studiul de caz.	Documente juridice Texte normative
4	Interzicerea restricțiilor cantitative și a măsurilor cu efect echivalent Decizia Dassonville (cauza 8/74)	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz.	2 ore Note de curs Documente juridice Texte normative
5	Obstacole discriminatorii în calea circulației mărfurilor Excepții prevăzute de art. 36 TFUE	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz.	2 ore Note de curs Documente juridice Texte normative
6	Măsuri naționale aplicabile fără distincție între mărfurile autohtone și cele din import a) Decizia Cassis de Dijon.	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz.	2 ore Note de curs Documente juridice Texte normative
7	b) Decizia Keck c) Evoluția ulterioară deciziei Keck	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz.	2 ore Note de curs Documente juridice Texte normative
8	Cerințele imperative de interes general și raportul cu excepțiile prevăzute de art. 36 TFUE Măsurile cu efect echivalent la export	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz.	2 ore Note de curs Documente juridice Texte normative
9	Armonizarea legislațiilor naționale în domeniul liberei circulații a mărfurilor	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz.	2 ore Note de curs Documente juridice Texte normative
10	Libertatea de circulație a persoanelor	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz.	2 ore Note de curs Documente juridice Texte normative
11	Libertatea de circulație a serviciilor	Problematizarea, expunerea însoțită de mijloace tehnice, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz.	2 ore Note de curs Documente juridice Texte normative
12	Reguli comune pentru libertatea de circulație a persoanelor și libertatea de circulație a serviciilor	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz.	2 ore Note de curs Documente juridice Texte normative
13	Acordurile anticoncurențiale	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz.	2 ore Note de curs Documente juridice Texte normative
14	Abuzul de poziție dominantă	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz.	2 ore Note de curs Documente juridice Texte normative

Bibliografie

P. Craig, G. De Burca, *Dreptul Uniunii Europene*, Ed. Hamangiu, 2017

Catherine Barnard, *The Substantive Law of the European Union*, O.U.P., 2016

Alina Kaczorowska, *European Union Law*, Routledge, 2013

Extrase din deciziile relevante ale Curții de Justiție a Uniunii Europene, care vor fi furnizate masteranzilor
Surse web

- ec.europa.eu/

- eur-lex.europa.eu/

- <http://eur-lex.europa.eu/browse/summaries.html?locale=ro>

- curia.europa.eu

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul are un conținut practic. Masteranzii vor dobândi cunoștințe despre dreptul material al Uniunii, care, aplicându-se direct la raporturile juridice în care sunt implicați și particularii, au efecte importante în viața oricărui locuitor din Uniunea Europeană. Masteranzii vor dobândi capacitatea de a analiza deciziile Curții de Justiție a Uniunii Europene, de a interpreta și aplica normele materiale ale Uniunii, pentru apăra cât mai eficientă în justiție drepturile prevăzute de sistemul juridic al Uniunii.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Capacitate de asimilare și redare, Capacitate de analiză și sinteză	Examen scris; În condiții de pandemie, examenul se poate desfășura și sub forma elaborării unui referat, care va fi susținut oral pe platforma webex	– 80%
10.5 Seminar/ Laborator	, Capacitate de analiză și sinteză	Participarea la dezbaterile de la seminar	– 20%
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoașterea libertăților de circulație în Uniunea Europeană, a limitărilor permise de dreptul Uniunii, a obstacolelor nelegale instituite de state în libertăților, cunoașterea principalelor teme ale dreptului concurenței din Uniunea Europeană			

Data completării
11.09.2020

Titular de curs
**Lect. univ. dr. Emanoil Corneliu
Mogîrzan**

Titular de seminar
**Lect. univ. dr. Emanoil Corneliu
Mogîrzan**

Data avizării în departament
30.09.2020

Director de departament
Prof. dr. Gabriela Pascariu